

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12656

Tarih : 07.07.2025

30446

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca *Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ* tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **04.07.2025**.

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

Basında yer alan haberlerden edinilen bilgilere göre, 29 Haziran 2025 tarihinde Bilecik'in Gölpazarı ilçesinde meydana gelen orman yangınları nedeniyle, Gölpazarı Açık Ceza İnfaz Kurumu'nda kalan 1081 hükümlü, yangın riski nedeniyle çevre illerdeki cezaevlerine tahliye edilmiştir. Benzer şekilde, farklı illerde çıkan 150'ye yakın orman yangını sebebiyle, bazı yerleşim yerleri ve en az bir cezaevinde tahliye işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu gelişmeler, ülke genelindeki cezaevlerinin "afetlere" karşı yeterli önleyici mekanizmalarla donatılıp donatılmadığını gündeme getirmiştir. Yangın gibi ani gelişen olaylarda ceza infaz kurumlarının personel, altyapı, tahliye planı ve tutuklu-hükümlü hakları bakımından ne denli hazırlıklı olduğu hem kamu güvenliği hem de temel insan hakları bağlamında açıklığa kavuşturulması gereken bir konudur. Özellikle yaz aylarında artan iklim krizine bağlı yangınlar, yalnızca dış güvenlik değil, içerideki insanların yaşam hakkı ve sağlık güvenliğini de doğrudan tehdit eder hâle gelmiştir.

Bu çerçevede, Bakanlığınızın mevcut hazırlıkları, olaylara müdahale prosedürleri ve "afet" öncesi risk analizlerine dair kamuoyunu bilgilendirme zorunluluğu bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınıza bağlı ceza infaz kurumlarında, orman yangını gibi çevresel afetlere karşı hazırlanmış bir acil eylem planı mevcut mudur? Bu plan ne zaman güncellenmiştir?

- 2- Adalet Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü, AFAD gibi kurumlar arasında yangın ve benzeri afetler için yürürlükte olan kurumlar arası koordinasyon protokolü var mıdır?
- 3- Bakanlığınıza bağlı İzmir Kırıklar Ceza İnfaz Kurumu'nun 3 Temmuz 2025 tarihinde Buca'da çıkan ve henüz tamamen kontrol altına alınamayan orman yangınına karşı tahliye, koruma, acil müdahale ve yangın güvenliği açısından herhangi bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır; yapılmışsa bu yangın özelinde hangi önlemler alınmıştır?
- 4- Mevcut yangın sezonunda riskli bölgelerde bulunan cezaevleri için öngörülen özel tedbirler, tahliye senaryoları ve önleyici çalışmalar nelerdir?
- 5- Türkiye genelindeki cezaevlerinin coğrafi risk haritası çıkarılmış mıdır? Bu haritaya göre hangi cezaevleri öncelikli tehdit altındadır?
- 6- Yangın riski gerekçesiyle tahliye edilen Gölbaşı Açık Ceza İnfaz Kurumu dışında, duman etkisinden dolayı geçici tahliye, izolasyon, tedavi ya da benzeri uygulamalar yapılan başka cezaevleri var mıdır?
- 7- Gölbaşı tahliyesi örneğinde olduğu gibi, bir cezaevinin boşaltılması hâlinde, alternatif yerleştirme yapılacak kurumlar hangi ölçütlere göre belirlenmektedir?
- 8- Cezaevlerinde kalan hasta, yaşlı ve özel ihtiyaç sahibi mahpuslar için afet durumlarında alınan özel koruma önlemleri nelerdir, dumandan etkilenen cezaevlerinde bu konuda bir önlem alınmış mıdır?